

V Bruselu dne 4.12.2025
COM(2025) 743 final

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

o Strategii EU pro oblast drog

ÚVOD

Evropa čelí významným bezpečnostním, zdravotním a sociálním výzvám spojeným s obchodem s nelegálními drogami a jejich užíváním. To má zásadní dopad na bezpečnost našich obcí, měst a místních komunit. Rostoucí, sofistikované a násilné trhy s drogami přispívají k nárůstu trestné činnosti, závislosti, předávkování, šíření infekčních chorob¹, zhoršování životního prostředí, destabilizaci komunit² a zatěžování veřejných zdrojů.

Nedovolená výroba drog, obchod s nimi a jejich distribuce je **rostoucí a rozvíjející se celosvětová trestná činnost**. V EU se polovina nejnebezpečnějších zločineckých sítí zabývá obchodem s drogami a více než dvě třetiny z nich používají násilí³. **Přiliv kokainu do evropských přístavů**, ať už přímo z Latinské Ameriky, nebo přes západní Afriku, se v posledních letech výrazně zvýšil⁴. **Zločinecké sítě využívají informační technologie a přizpůsobují své způsoby páčání trestné činnosti**, aby se vyhnuly odhalení a přizpůsobily se kontrolám. Diverzifikují své obchodní operace na méně kontrolované trasy a rozšiřují svou přítomnost na internetu, přičemž využívají platformy elektronického obchodu a sociální média a anonymizační a šifrovací nástroje. Zneužívají prekursory drog a obchodují s nimi, včetně prekursorů na zakázku, za účelem výroby syntetických drog. Tito zločinci pronikají do naší společnosti **za použití násilí, a to i ze strany nezletilých**, přičemž prohlubují nejistotu veřejnosti a destabilizují komunity, rodiny a ekonomiky.

Užívání drog představuje v EU i nadále **závažný zdravotní problém**, který se týká zejména mladých lidí. S rostoucí spotřebou kokainu a s novými psychoaktivními látkami, které se objevují, se zvyšuje **riziko otrav** a úmrtí v souvislosti s drogami, jejichž celkový počet dosáhl v roce 2023 téměř 7 500⁵. Tento vývoj zatěžuje monitorovací systémy a **brání účinnému úsilí o léčbu a snižování nepříznivých důsledků**. I sociálně integrované skupiny stále častěji užívají stimulanty, jako je kokain, a riskují tak vážné zdravotní dopady a dlouhodobé nepříznivé důsledky. Užívání drog ohrožuje zdraví a sociální stabilitu různých skupin, zejména těch, které se již nacházejí ve zranitelné situaci.

V neposlední řadě **výroba drog a obchod s nimi poškozují životní prostředí** tím, že dochází k ukládání toxického chemického odpadu a ničení přírodních stanovišť, což má dopad na životní prostor místních komunit a ztěžuje práci donucovacích orgánů při bezpečné likvidaci laboratoří na výrobu drog a skládek odpadu.

Tyto hrozby pociťují občané v každodenním životě ve všech členských státech. V nedávném průzkumu Eurobarometr čtyři z deseti respondentů uvedli, že obchod s drogami a jejich užívání jsou v jejich oblasti vážným problémem, a více než třetina se domnívala, že se problémy v posledních letech zvýšily⁶.

K řešení rostoucích problémů spojených s užíváním drog a obchodováním s nimi potřebuje Evropská unie k politice v oblasti drog ambiciózní přístup. Touto strategií Komise určuje cestu vpřed, jejímž cílem je **chránit blahobyt občanů, posílit veřejné zdraví a zajistit bezpečnost a**

¹ Agentura Evropské unie pro drogy (EUDA) (2025), *Evropská zpráva o drogách 2025. Trendy a vývoj*.

² Evropská komise (2024), *průzkum Eurobarometr o dopadu drog na místní komunity*.

³ Europol (2024), *Decoding the EU's most threatening criminal networks (Dekódování nejnebezpečnějších zločineckých sítí EU)*.

⁴ Úřad OSN pro drogy a kriminalitu, *zpráva o světové drogové situaci* (2025).

⁵ EUDA (2025), *Evropská zpráva o drogách 2025. Trendy a vývoj*.

⁶ Evropská komise (2024), *průzkum Eurobarometr o dopadu drog na místní komunity*.

zároveň prosazovat **multidisciplinární přístupy k předcházení nepříznivým důsledkům, podporovat odolné a prosperující komunity a chránit životní prostředí.** Jedná se o strategii, která posílí **přípravenost a reakci EU na současné i budoucí problémy související s drogami.**

RÁMEC STRATEGIE PRO OBLAST DROG: CÍLE A HLAVNÍ ZÁSADY

Cílem strategie, která znovu potvrzuje závazek EU k **vyváženému a multidisciplinárnímu přístupu**, je omezit užívání drog a bojovat proti organizované trestné činnosti posílením zdravotních, sociálních a bezpečnostních opatření založených na **vědeckých důkazech**. Organizované zločinecké skupiny využívají právních mezer a rozdílů v politice, přičemž **drogové prostředí** se rychle mění. Strategie proto podporuje **integrovaný přístup** k politice v oblasti drog a prosazuje koordinaci na úrovni EU, na vnitrostátní, regionální a místní úrovni. Propojuje bezpečnostní, zdravotní a sociální opatření, aby chránila před potenciálními krizemi souvisejícími s drogami, a zajišťuje tak ochranu občanů a komunit a snížení nepříznivých důsledků.

Strategie podporuje komplexní spolupráci zúčastněných stran prostřednictvím **celospolečenského přístupu**, posiluje spolupráci mezi odvětvími a partnery a aktivně zapojuje občanskou společnost.

Strategie uznává vzájemnou provázanost výroby drog, obchodu s nimi a jejich spotřeby a dále uznává, že problémy spojené s drogovou situací přesahují hranice jednotlivých států, a proto podporuje **koordinované mezinárodní reakce** ve spolupráci s globálními partnery. Cílem strategie je utvářet politiku v oblasti drog na úrovni EU a na **vnitrostátní úrovni** a vytvořit podklad pro angažovanost EU **na mezinárodní úrovni**.

Strategie se zakládá na **pěti pilířích**, jejichž cílem je:

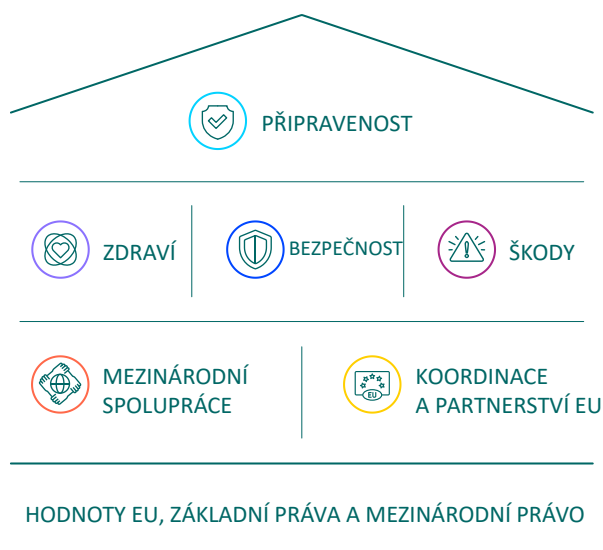
1) **zvýšit připravenost EU a jednotlivých států předvídat** zdravotní a bezpečnostní hrozby související s drogami **a reagovat** na ně;

2) **chránit veřejné zdraví** prostřednictvím vědecky podložených preventivních přístupů a léčby;

3) **zlepšit bezpečnost a chránit společnost** řešením problematiky výroby drog a obchodu s nimi a bojem proti pronikání trestné činnosti;

4) **řešit nepříznivé důsledky související s drogami** s cílem chránit jednotlivce a společnost pomocí opatření, která se zaměřují na zdraví jednotlivců i na sociální a environmentální škody, a

5) **budovat silná partnerství** za účelem řešení drogové situace, zejména se třetími zeměmi a regiony.

Strategie vychází z **uniijních hodnot⁷ a základních práv zakotvených v Listině základních práv EU⁸**. Je založena na mezinárodním právu, zejména na mezinárodních úmluvách o kontrole drog, a Chartě OSN a je prováděna v souladu s mezinárodním právem v oblasti lidských práv. Je v souladu s globálními závazky, jako je výsledný dokument zvláštního zasedání Valného shromáždění OSN z roku 2016⁹, prohlášení ministrů z roku 2019¹⁰, prohlášení na vysoké úrovni k přezkumu v polovině období z roku 2024¹¹ a Agenda OSN pro udržitelný rozvoj 2030¹².

Strategie vychází z hodnocení strategie a akčního plánu EU pro oblast drog na období 2021–2025¹³, které vyzdvihlo její hodnotu a zároveň zdůraznilo potřebu přístupu zaměřeného na výsledky. Opírá se o monitorování situace v oblasti drog příslušnými agenturami EU, zejména Agenturou Evropské unie pro drogy (EUDA), která je všeobecně uznávána jako centrum vědecké excelence v oblasti drogové problematiky a které byla svěřena nová klíčová úloha při zvyšování připravenosti Unie prostřednictvím jejího posíleného mandátu¹⁴, a Europolem, který poskytuje důkladné analýzy založené na zpravodajských informacích na podporu úsilí o prosazování práva. Zahrnuje významné příspěvky ze soustavného dialogu s členskými státy a specializovaných seminářů v rámci přípravného orgánu Rady odpovědného za politiku v oblasti drog, jakož i cenné příspěvky skupin občanské společnosti, jako je Fórum občanské společnosti pro otázky drog. Strategie je klíčovým výstupem Evropské strategie vnitřní bezpečnosti (ProtectEU)¹⁵ a je v souladu se Strategií unie připravenosti¹⁶, evropskou zdravotní unií¹⁷, včetně posíleného rámce EU pro zdravotní bezpečnost¹⁸, a návrhem Komise o nových pravidlech týkajících se prekursorů drog¹⁹.

Vzhledem k výsledkům hodnocení, které zdůraznilo potřebu navrhnout **operativní reakci** na situaci v oblasti drog, doplňuje Komise strategii o zvláštní **Evropský akční plán proti obchodu**

⁷ Zejména těch, které jsou stanoveny v článku 2 Smlouvy o Evropské unii.

⁸ Listina základních práv Evropské unie (Úř. věst. C 326, 26.10.2012, s. 391).

⁹ Výsledný dokument zvláštního zasedání Valného shromáždění OSN o celosvětovém problému drog z roku 2016 „Our joint commitment to effectively addressing and countering the world drug problem“ (Náš společný závazek účinně řešit celosvětový problém drog a bojovat proti němu).

¹⁰ Prohlášení ministrů z roku 2019 posílení našich opatření na vnitrostátní, regionální a mezinárodní úrovni s cílem urychlit provádění našich společných závazků k řešení celosvětového problému drog a boji proti němu.

¹¹ Prohlášení Komise pro narokotika na vysoké úrovni k přezkumu v polovině období z roku 2024, které navazuje na prohlášení ministrů z roku 2019.

¹² Valné shromáždění Organizace spojených národů, Valné shromáždění OSN, Přeměna našeho světa: Agenda pro udržitelný rozvoj 2030, A/RES/70/1, 21. října 2015.

¹³ Pracovní dokument útvarů Komise – souhrn hodnocení Strategie EU pro oblast drog na období 2021–2025 a Akčního plánu EU pro oblast drog na období 2021–2025, SWD (2025) 188 final; pracovní dokument útvarů Komise – hodnocení Strategie EU pro oblast drog na období 2021–2025 a Akčního plánu EU pro oblast drog na období 2021–2025, SWD (2025) 187 final.

¹⁴ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_23_1936.

¹⁵ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – *ProtectEU: Evropská strategie vnitřní bezpečnosti*, COM(2025)148 final.

¹⁶ Společné sdělení Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o *Strategii unie připravenosti*, JOIN/2025/130 final.

¹⁷ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – *Evropská zdravotní unie: společné úsilí o zdraví lidí*, COM (2024) 206 final.

¹⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2371 ze dne 23. listopadu 2022 o vážných přeshraničních zdravotních hrozbách a o zrušení rozhodnutí č. 1082/2013/EU (Text s významem pro EHP) (Úř. věst. L 314, 6.12.2022, s. 26).

¹⁹ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o monitorování a kontrole prekursorů drog a o zrušení nařízení (ES) č. 273/2004 a (ES) č. 111/2005, COM(2025) 747 final.

s drogami, jehož cílem je narušit organizované zločinecké sítě, které stojí za obchodem s drogami, a zaměřit se na jejich trasy a metody trestné činnosti. Akční plán vychází z priorit stanovených ve strategii a uvádí naléhavá konkrétní opatření, která je třeba přijmout na úrovni EU v letech 2026 až 2030. Tento akční plán zahrnuje 19 operativních akcí, které budou především naplňovat strategický závazek posílit bezpečnost EU, ale také zvýšit připravenost, řešit nepříznivé důsledky způsobené náborem mladých lidí a budovat silná partnerství k řešení problematiky obchodu s drogami.

I. ZLEPŠENÍ PŘIPRAVENOSTI A REAKCE

Dynamika nabídky nelegálních drog a poptávky po nich se rychle vyvíjí, je poháněna vlivnými celosvětovými zločineckými sítěmi a podporována geopolitickým a technologickým vývojem²⁰. Rychle se objevují nové, potenciálně toxičtější a návykovější psychoaktivní látky, což zvyšuje riziko otrav a úmrtí souvisejících s drogami. Zlepšení připravenosti Evropy v oblasti zdravotních, sociálních a bezpečnostních aspektů souvisejících s drogami má zásadní význam.

Strategická priorita č. 1 – Posilovat připravenost EU na řešení hrozeb souvisejících s drogami

EU musí zintenzivnit monitorování situace v oblasti drog v EU a aktualizovat své systémy a sítě pro shromažďování, analýzu a šíření údajů, aby bylo možné lépe předvídat nové výzvy související s drogami a reagovat na ně, a to i prostřednictvím opatření v oblasti připravenosti a dalších reakcí založených na důkazech.

1.1 Zvyšování informovanosti o rizicích a přístup EU zaměřený na budoucnost

Posílení povědomí EU o situaci znamená zlepšení její schopnosti rychle analyzovat a sdílet údaje o nových trendech. Agentura EUDA poskytuje základní nástroje, jako je evropská síť forenzních a toxikologických laboratoří, které je třeba účinně zavádět, aby se zvýšila připravenost EU.

Agentury EU, zejména EUDA a Europol, by měly v úzké spolupráci s členskými státy **zlepšit včasnost monitorování drogové situace na úrovni EU**. Agentura EUDA bude členskými státem pomáhat při zlepšování jednotného shromažďování údajů s využitím zdrojů, jako jsou nástroje Statistického úřadu EU (Eurostat) pro zpravodajství o Zemi a údaje z Evropského střediska pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC). Bude využívat inovativní přístupy k identifikaci prvotních signálů, které poukazují na změny v drogové situaci, a to na základě stávajících analýz údajů z urgentních případů v nemocnicích, zbytků injekčních stříkaček nebo komunálních odpadních vod.

Vzhledem k rychlému a neustálému výskytu nových látek je klíčové **rychlé sdílení informací v rámci EU**. Za tímto účelem agentura EUDA aktualizuje systém včasného varování EU, aby bylo možné rychle identifikovat nové psychoaktivní látky, sledovat jejich složení a účinnost, vyhodnocovat jejich škodlivost a systematicky poskytovat tyto informace členskými státem. Evropská síť forenzních a toxikologických laboratoří bude tuto výměnu informací podporovat a bude EU poskytovat odborné znalosti. Kromě toho mají orgány členských států nebo Komise v

²⁰ Europol (2025), *European Union Serious and Organised Crime Threat Assessment - The changing DNA of serious and organised crime (Posouzení hrozeb závažné a organizované trestné činnosti v EU – Mění se DNA závažné a organizované trestné činnosti)*.

určitých případech vážné přeshraniční zdravotní hrozby vydat hlášení prostřednictvím systému včasného varování a reakce²¹, aby byla zaručena účinnější reakce.

V neposlední řadě by EU a členské státy měly posílit své **prognostické schopnosti** využitím nových a stávajících datových systémů. To pomůže předvídat střednědobý a dlouhodobý vývoj trendů v oblasti drog, jako je dopad digitalizace, rizika pro mladé lidi a nárůst syntetických drog. Agentura EUDA posílí své činnosti v oblasti mapování situace a prognostických činností, aby zjistila nedostatky na trzích s drogami, včetně vlivu digitalizace, potenciálního dopadu nových syntetických drog a výzev vyplývajících ze změn politiky.

1.2 Posílení schopnosti EU reagovat

EU musí být lépe připravena reagovat na nové hrozby související s drogami. Za tímto účelem agentura EUDA ve spolupráci s národními odborníky **vypracuje posouzení nových hrozeb pro zdraví a bezpečnost souvisejících s drogami**. Posouzení budou obsahovat jasné možnosti reakce, které pomohou zmírnit hrozby na vnitrostátní úrovni i na úrovni EU²². Připravenost EU musí pokrývat vzestup nových potentních syntetických drog. Agentura EUDA proto zahájí posouzení hrozeb, které se bude týkat vysoce potentních syntetických opioidů v Evropě.

Členské státy by dále měly jako doplněk k úsilí EU v rámci plánu prevence, připravenosti a reakce Unie na zdravotní krizi²³ vypracovat **vnitrostátní opatření pro připravenost a reakci**. Členské státy by měly zajistit, aby jejich systémy dokázaly předvídat hrozby, předcházet jim a zmírňovat je, včetně rychlého zavádění lékařských protipatření a zásob pro snížení nepříznivých důsledků.

Agentura EUDA bude rovněž prostřednictvím **evropského drogového výstražného systému**²⁴ vydávat cílená rychlá zdravotní a bezpečnostní varování týkající se závažných rizik spojených s drogami, jako jsou například vysoce potentní syntetické drogy. Tento výstražný systém přispěje k účinné a včasné komunikaci o rizicích, propojí se s vnitrostátními výstražnými systémy a přímo osloví zdravotníky a příslušníky donucovacích orgánů.

1.3 Spojení výzkumného úsilí

Úsilí na úrovni EU a na vnitrostátní úrovni by se mělo zaměřit na lepší pochopení nedostatků ve výzkumu týkajícím se chování v souvislosti s drogami, možností léčby, užívání více návykových látek, duševních poruch a společenského dopadu obchodování s drogami. Prostřednictvím dialogů o výzkumu²⁵ se EU snaží usnadnit **sdílení znalostí a stanovit priority výzkumu**. Agentura EUDA vytvoří databázi výzkumu v oblasti drog a znalostní společenství, které bude sdružovat tvůrce politik, vědce, občanskou společnost a odborníky z terénu s cílem překlenout kritické mezery ve

²¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2371 ze dne 23. listopadu 2022 o vážných přeshraničních zdravotních hrozbách a o zrušení rozhodnutí č. 1082/2013/EU (Úř. věst. L 314, 6.12.2022, s. 26).

²² V součinnosti s posouzením plánování prevence, připravenosti a reakce podle článku 8 nařízení (EU) 2022/2371 o vážných přeshraničních zdravotních hrozbách.

²³ Pracovní dokument útvarů Komise, kterým se zavádí plán Unie pro prevenci, připravenost a reakci v případě zdravotních krizí, SWD (2025) 393 final.

²⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1322 ze dne 27. června 2023 o Agentuře Evropské unie pro drogy (EUDA) a zrušení nařízení (ES) č. 1920/2006 (Úř. věst. L 166, 30.6.2023, s. 6), článek 13.

²⁵ Každoroční výměna informací o výzkumu v oblasti drog v rámci Horizontální pracovní skupiny pro drogy s cílem posílit vazby mezi politikou a výzkumem a spolupráci na úrovni EU, která byla zahájena v návaznosti na závěry Rady z prosince 2009 o posílení výzkumné kapacity EU v oblasti zakázaných drog, 17177/09.

znalostech. S cílem podpořit inovace v bezpečnostním průmyslu, které jsou přímým přínosem pro prosazování práva, bude Evropská komise mapovat naléhavé technologické a operativní potřeby prosazování práva v oblasti boje proti organizované trestné činnosti, včetně obchodu s drogami.

Inovace jsou i nadále klíčové pro řešení nových hrozeb pro zdraví a bezpečnost, které představují drogy, jako jsou nové psychoaktivní látky a nové formy užívání, včetně vapování. S využitím nových technologií a umělé inteligence by EU a členské státy měly zajistit přiměřené financování inovací a posílit detekční technologie, které integrují umělou inteligenci, aby bylo možné rychle identifikovat prekursory na hranicích EU a pomáhat donucovacím orgánům při likvidaci výroby drog. Komise bude s podporou Europolu a agentury EUDA koordinovat šíření inovativních postupů mezi subjekty působící v oblasti drog. Inovativní nástroje pro **mapování venkovských výrobních oblastí, koridorů nedovoleného obchodu a rizikových oblastí pro životní prostředí je třeba rozšířit**, aby se zlepšil zpravodajský obraz. Ke zlepšení technických dovedností donucovacích orgánů by měla být zajištěna odborná příprava, která by byla doplněna o průběžný výzkum ke zpřesnění zpravodajského obrazu, který zajistí komplexní pochopení a účinnou reakci na problémy související s drogami.

Prostřednictvím programů EU pro financování výzkumu a inovací Komise podpoří výzkum zaměřený na porozumění poruchám způsobeným užíváním drog a vzorcům chování a zároveň bude prosazovat inovativní terapie, pokud jde o užívání stimulantů, a bezpečné využití opioidů a psychoaktivních látek pro lékařské účely. Podpora digitálních nástrojů a zdravotnických aplikací je nezbytná pro optimalizaci zdravotnických a sociálních systémů.

V této souvislosti usnadní evropský prostor pro zdravotní údaje (EHDS) zabezpečený přístup k elektronickým zdravotním údajům ve všech členských státech, čímž podpoří výzkum, inovace a tvorbu veřejných politik v oblasti zdravotních trendů souvisejících s drogami, výsledků léčby a dopadu nových psychoaktivních látek²⁶.

Klíčové priority

Komise a členské státy by měly s podporou příslušných agentur EU:

- **usnadnit sdílení znalostí a určování výzkumných priorit prostřednictvím dialogů o výzkumu,**
- **koordinovat operativní podporu a šíření inovativních postupů a řešení mezi příslušnými subjekty v oblasti drog.**

V souladu se svým rozšířeným mandátem agentura EUDA:

- **aktualizuje systém včasného varování EU, aby bylo možné rychle a systematicky identifikovat nové psychoaktivní látky a tyto informace předávat členským státům,**
- **zavede evropský drogový výstražný systém, který bude vydávat cílená rychlá zdravotní a bezpečnostní varování před závažnými riziky spojenými s drogami,**

²⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2025/327 ze dne 11. února 2025 o evropském prostoru pro zdravotní údaje a o změně směrnice 2011/24/EU a nařízení (EU) 2024/2847 (Úř. věst. L, 2025/327, 5.3.2025).

- vypracuje posouzení nových hrozeb pro zdraví a bezpečnost souvisejících s drogami a provede zvláštní posouzení hrozeb týkajících se vysoce potentních syntetických opioidů v Evropě,
- zlepší včasné monitorování drogové situace rozšířením shromažďování údajů v celé EU, zejména na základě rychlého podávání zpráv z národních kontaktních míst sítě Reitox²⁷.

Členské státy se vyzývají, aby:

- vypracovaly vnitrostátní opatření pro připravenost a reakci s cílem předvídat a zmírňovat nové a vznikající hrozby související s drogami.

II. OCHRANA VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ

Veřejné zdraví je silně ovlivněno rostoucí dostupností a užíváním různých a silných nelegálních drog. **Snižování poptávky proto zůstává v popředí reakce EU na užívání nelegálních drog.** Ve spojení s úsilím o snižování nepříznivých důsledků by měla komplexní řada opatření společně vést k dosažení tří hlavních cílů: omezit užívání drog, zajistit dostupnou léčbu pro všechny a podpořit zotavení a sociální reintegraci osob s poruchami způsobenými užíváním drog.

Strategická priorita č. 2: Zavádět prevenci a informovanost o rizicích založené na důkazech

EU by se měla aktivně zapojit do prevence a omezování užívání drog prostřednictvím provádění a rozšiřování důkladných preventivních a informačních činností ve všech členských státech a zároveň rozšiřovat účinné zásahy v oblasti zdraví založené na důkazech.

2.1 Posílení účinných preventivních činností

Prevence založená na důkazech by měla být ústředním bodem přístupu EU v oblasti veřejného zdraví, jehož cílem je snížit rizika drogové závislosti a nepříznivých důsledků souvisejících s drogami. Členské státy by proto měly **zintenzivnit všeobecné preventivní činnosti**. Programy včasné prevence by měly posilovat odolnost, zvyšovat zdravotní gramotnost a podporovat životní dovednosti a zdravý životní styl. Měly by být prováděny **environmentální preventivní činnosti** zaměřené na snížení expozice jednotlivců užívání návykových látek a závislosti na nich²⁸. Aby se výrazně posílila odolnost občanů, musí být činnosti v oblasti drogové prevence integrovány s intervencemi, které se zabývají dalšími kritickými zdravotními faktory, jako je užívání tabáku a škodlivá konzumace alkoholu, a to spolu s komplexními iniciativami na podporu zdraví.

Komise zintenzivní svou činnost v oblasti zdravotní prevence prostřednictvím iniciativ zaměřených na kardiovaskulární choroby a duševní zdraví v rámci iniciativy Společně za lepší zdraví – rámce EU pro nepřenosné nemoci²⁹. Tento přístup pomáhá snižovat užívání drog a posilovat odolnost duševního zdraví vůči poruchám vyvolaným užíváním návykových látek. Komise podporuje členské státy v komplexním přístupu k duševnímu zdraví prostřednictvím

²⁷ Evropská informační síť o drogách a drogové závislosti („síť Reitox“).

²⁸ Environmentální intervence jsou regulační, ekonomická a fyzická opatření, jejichž cílem je změnit kulturní, sociální, fyzický a ekonomický kontext, v němž se lidé rozhodují (o užívání drog), a podpořit zdravější volbu.

²⁹ [Společně za lepší zdraví – iniciativa EU pro nepřenosné nemoci – veřejné zdraví](#).

specializovaného sdělení³⁰, které se zaměřuje na zranitelné skupiny a nerovnosti v oblasti zdraví. Mezi klíčové iniciativy patří budování kapacit pro členské státy ve spolupráci se Světovou zdravotnickou organizací (WHO)³¹ a zřízení programu EU PROMENS³², programu odborné přípravy a výměny v oblasti duševního zdraví se zaměřením na podporu zranitelných skupin.

Zároveň je třeba zlepšit vnímání zdravotních a bezpečnostních rizik ze strany občanů, která jsou spojena s užíváním drog, jejich výrobou a obchodem s nimi. Vážným problémem je rostoucí užívání stimulantů, jako je kokain, které nejenže představuje závažné problémy pro veřejné zdraví, včetně dlouhodobých zdravotních rizik³³, ale vyvolává také otázky bezpečnosti související s násilím a trestnou činností spojenou s trhem s kokainem³⁴. EU by proto měla podporovat informační kampaně založené na důkazech. V zájmu účinnějšího řešení těchto otázek bude agentura EUDA pomáhat členským státům **rozvíjet účinné osvětové činnosti** zaměřené na prioritní oblasti, včetně užívání kokainu a nových potentních syntetických drog.

Členské státy by se dále měly zaměřit na vytváření a podporu **cílených preventivních opatření** určených speciálně pro skupiny, které jsou obzvláště zranitelné vůči expozici nelegálním drogám. Patří mezi ně mladí lidé, kteří jsou ohroženi drogami nebo kteří s nimi již experimentují, a lidé s akutními a chronickými duševními poruchami. Cílené preventivní činnosti by měly mít vědecký základ, měly by být přizpůsobeny konkrétním socioekonomickým a kulturním podmínkám a měly by být prováděny v různých prostředích, jako jsou školy, sport, noční život, internet a sociální sítě a také věznice.

2.2 Šíření důkazů pro účinné preventivní činnosti

EU by měla podporovat provádění **programů informovanosti a prevence založených na důkazech**, monitorovat nové intervence, přezkoumávat jejich účinnost a šířit osvědčené postupy.

Ve všech členských státech by se mělo posílit provádění stávajících **norem kvality** pro prevenci. Praktické pokyny pro účinnou prevenci poskytují minimální normy kvality při snižování poptávky, evropské standardy kvality v oblasti drogové prevence, mezinárodní standardy prevence užívání drog Úřadu OSN pro drogy a kriminalitu (UNODC) / WHO a evropské osnovy prevence. Mělo by být posíleno vnitrostátní úsilí o zlepšení kvality prevence, léčby a péče, a to vytvořením vzdělávacích modulů pro odborníky z praxe, zdravotníky, sociální pracovníky, donucovací orgány a subjekty s rozhodovací pravomocí.

Strategická priorita č. 3: Zlepšovat léčbu, zotavení a reintegraci

Členské státy by měly zajistit, aby osoby užívající drogy měly přístup ke zdravotní a sociální péči, a to poskytováním cenově dostupné léčby sladěné s aktivitami v oblasti reintegrace a sociálního začleňování.

3.1 Usnadnění přístupu k dobrovolným, integrovaným a přizpůsobeným možnostem léčby

³⁰ [Duševní zdraví – Veřejné zdraví – Evropská komise.](#)

³¹ [who.int/europe/activities/partnering-with-the-european-union-\(eu\)-to-tackle-mental-health-challenges](https://who.int/europe/activities/partnering-with-the-european-union-(eu)-to-tackle-mental-health-challenges).

³² [Stránka projektu EU-PROMENS – EU-PROMENS.](#)

³³ EUDA (2025), *Evropská zpráva o drogách 2025. Trendy a vývoj.*

³⁴ EUDA a Europol (2024). *EU Drug Markets Analysis: Key insights for policy and practice* (Analýza trhů s drogami v EU: Klíčové poznatky pro politiku a praxi).

Lidé užívající drogy by měli mít snadný a včasný **přístup k cenově dostupné, kvalitní a přizpůsobené léčbě**, a to v souladu s právem na poskytnutí péče stanoveným v evropském pilíři sociálních práv³⁵. Vzhledem k tomu, že v oběhu je celá řada nelegálních drog, má nedostatečná dostupnost a využívání léčby negativní dopad na zdraví.

V důsledku toho by měly vnitrostátní a regionální systémy zdravotní péče usilovat o zlepšení své schopnosti poskytovat účinné služby léčby a zotavení z poruch způsobených užíváním drog, v jejichž centru budou lidé, v celé Evropě, a to také v méně rozvinutých regionech, venkovských a odlehlých oblastech a nejvzdálenějších regionech EU. Vzhledem k tomu, že potřeby jednotlivců se liší, členské státy se vyzývají, aby nabízely **širokou škálu vědecky podložených možností léčby** v rámci kontinuální péče. To zahrnuje integrované služby pro osoby, které se potýkají s užíváním více návykových látek, a osoby se souběžnými problémy s drogami a duševním zdravím³⁶. K řešení užívání stimulantů, jako je kokain, jsou zapotřebí další možnosti léčby. Integrované služby léčby drogové závislosti by měly kombinovat zdravotní, sociální a případně i donucovací služby, aby odrážely vzájemnou provázanost zdraví, sociálního blahobytu a bezpečnosti.

Členské státy by také měly rozšířit prevenci, léčbu a péči související s drogami ve věznicích, aby řešily vyšší prevalenci užívání drog ve vězeňském prostředí ve srovnání s běžnou populací. Léčba, rehabilitace a zotavení musí pokračovat jak během věznění, tak po propuštění.

Přístup k léčbě v Evropě by měl být **dobrovolný** a kvalitní. Členské státy by měly **zlepšit kvalitu poskytované léčby**, aby odpovídala nejnovějším vědeckým poznatkům a vyvíjejícím se společenským potřebám. Členské státy se proto vyzývají, aby aktualizovaly a prováděly minimální normy kvality při snižování poptávky po drogách, které přijala Rada v roce 2015³⁷, a aby spolupracovaly s organizacemi občanské společnosti a skupinami osob, jež mají osobní zkušenost s drogami. Agentura EUDA bude toto úsilí podporovat, přičemž posoudí kvalitu intervencí na vnitrostátní, regionální a místní úrovni (kvalita EU) a vypracuje **komplexní pokyny pro normy kvality pro celou EU**.

3.2 Podpora reintegrace a sociálního začlenění

Služby léčby drogové závislosti by měly být doplněny aktivitami, které podporují zotavení a sociální reintegraci a prosazují celospolečenský přístup. Aby se zabránilo tomu, že jednotlivci proklouznou mezerami, je nezbytné podporovat aktivní spolupráci mezi službami v oblasti zdravotnictví, sociálních věcí, zaměstnanosti, mládeže a snižování nepříznivých důsledků.

Užívání drog může být důsledkem i příčinou sociálního vyloučení. Členské státy musí zlepšit **reintegraci osob** s poruchami způsobenými užíváním drog do společnosti a na trh práce. To pomáhá snižovat užívání drog a riziko relapsu po léčbě. S cílem přispět k tomuto úsilí bude Komise podporovat socioekonomickou integraci osob ve zranitelných situacích, včetně osob užívajících drogy, prostřednictvím současných a budoucích výdajových nástrojů EU, jako jsou Evropský

³⁵ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Vytvoření evropského pilíře sociálních práv, COM/2017/0250 final.

³⁶ Závěry Rady z prosince 2023 o osobách s poruchami souvisejícími s užíváním drog, které se projevují souběžně s jinými duševními poruchami, 16112/23.

³⁷ Závěry Rady ze září 2018 o provádění protidrogového akčního plánu EU na období 2013–2016, pokud jde o minimální požadavky na jakost v oblasti snižování poptávky po drogách v Evropské unii, 11985/15.

sociální fond plus (ESF+) a Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR) nebo navrhované plány národního a regionálního partnerství po roce 2028.

Sociální opatření mohou mít skutečný význam i pro osoby užívající drogy, zejména pro ty, které jsou zároveň ohroženy chudobou, sociálním vyloučením nebo bezdomovectvím. Členské státy se vyzývají, aby **zavedly opatření sociální podpory zaměřená na osoby užívající drogy**, a to i prostřednictvím projektů, které jsou spojeny s léčbou, bydlením, pomocí v oblasti duševního zdraví a pracovními příležitostmi a které jsou vedeny komunitami a osobami, jež mají osobní zkušenosti s drogami. Komise posílí opatření k řešení různých rozměrů a strukturálních příčin vyloučení a posílí přístup k sociálním a podpůrným službám, a to i v kontextu připravované Strategie EU pro boj proti chudobě. Komise v rámci **Evropské platformy pro boj proti bezdomovectví** dále stanoví potřeby zranitelných skupin, včetně osob užívajících drogy, a bude bojovat proti bezdomovectví ve všech politikách.

Integrace bezpečnostní a sociální politiky je nezbytná. Alternativy k vazbě³⁸ a k donucovacím sankcím³⁹ mohou pomoci při socioekonomické reintegraci osob, které spáchaly trestné činy související s drogami, pomoci snížit recidivu, zmírnit stigmatizaci a potenciálně snížit soudní náklady a zároveň zlepšit výsledky v oblasti bezpečnosti. Členské státy by měly **posílit a rozšířit dostupnost těchto alternativ**, čímž lépe propojí trestní, sociální a zdravotní systémy, zejména pro mladé lidi.

V zájmu šíření vědeckých poznatků a osvědčených postupů mezi širší okruh odborníků zavede agentura EUDA novou vzdělávací platformu – PLATO 2.0, v jejímž rámci budou zpřístupněny rozšířené a přizpůsobené možnosti elektronického učení v oblasti sociální reintegrace.

Klíčové priority

Komise:

- **zintenzivní úsilí v oblasti zdravotní prevence a zavede iniciativu Společně za lepší zdraví – iniciativu EU pro nepřenosné nemoci,**
- **pokročí ve svých stěžejních projektech v rámci sdělení o komplexním přístupu k duševnímu zdraví.**

Agentura EUDA:

- **podpoří členské státy při navrhování účinných činností zaměřených na zvyšování povědomí o dopadech užívání drog a obchodování s drogami,**
- **vypracuje a bude prosazovat komplexní pokyny pro minimální normy kvality pro celou EU a poskytovat poradenství členským státům při zavádění účinné prevence a léčby.**

Členské státy se vyzývají, aby:

³⁸ Doporučení Komise (EU) 2023/681 ze dne 8. prosince 2022 o procesních právech podezřelých a obviněných osob ve vazbě a materiálních podmínkách ve věznicích (Úř. věst. L 86, 24.3.2023, s. 44).

³⁹ Alternativy k donucovacím opatřením jsou definovány jako opatření, která mají nějaký rehabilitační prvek nebo která představují zdržení se zásahu (například rozhodnutí nepodat žalobu nebo nezahájit stíhání), a opatření používaná místo odnětí svobody nebo jiného trestu (například podmíněný trest s léčbou drogové závislosti).

- zintenzivnily všeobecnou a environmentální zdravotní prevenci a rozvíjely a prováděly preventivní činnosti založené na důkazech, které budou určeny speciálně pro skupiny ve zranitelných situacích a pro mladé lidi,
- posílily dostupnost vědecky podložených možností léčby, které budou začleněny do kontinuální péče a budou řešit zvýšené užívání stimulantů,
- podporovaly integraci osob užívajících drogy prostřednictvím opatření sociální podpory, jakož i posílily a rozšířily dostupnost alternativ k vazbě a donucovacím sankcím za trestné činy související s drogami.

III. ZLEPŠENÍ BEZPEČNOSTI A OCHRANA SPOLEČNOSTI

Sítě obchodníků s drogami působí celosvětově a přinášejí s sebou násilí, korupci, pronikání do legální ekonomiky a nepříznivé důsledky pro společnost. Tyto sítě nelegálního obchodu dovážejí do EU nebyvalé množství kokainu a dalších nelegálních drog. Předcházení trestné činnosti související s drogami a její potírání mají zásadní význam pro rozbití zločineckých sítí, narušení tras nedovoleného obchodu a likvidaci zařízení na výrobu drog.

Strategie nabízí komplexní rámec pro řešení drogové situace a zaměřuje se na klíčové problémy související s obchodem s drogami. Je doplněna zvláštním akčním plánem, který definuje konkrétní prioritní opatření vyžadující další rozvoj nebo zvýšené úsilí. Cílem akčního plánu je zvýšit bezpečnost v reakci na současnou drogovou situaci a v závislosti na vývoji drogové situace může být doplněn dalšími opatřeními.

Strategická priorita č. 4: Posilovat spolupráci v oblasti prosazování práva a justice

EU zintenzivní své úsilí o rozbití vysoce rizikových zločineckých sítí, které přispívají k šíření nelegálních drog na jejím území. To zahrnuje navrhování přísnějších pravidel pro boj s organizovanou trestnou činností, posilování schopností donucovacích a soudních orgánů při vyšetřování a stíhání, získávání výnosů z trestné činnosti a narušování zločineckých operací ve vězeňských systémech.

4.1 Účinný právní rámec pro boj proti obchodu s drogami

Komise v roce 2026 navrhne **revidovaná pravidla pro boj proti organizované trestné činnosti**, která posílí možnosti, jak rozbít sítě organizované trestné činnosti stojící za obchodem s drogami. Dále vyhodnotí rámcové rozhodnutí o nedovoleném obchodu s drogami⁴⁰ s cílem posoudit, zda je i nadále vhodné pro daný účel, a posoudí zejména jeho přínos pro účinnou přeshraniční spolupráci. Komise rovněž posoudí potřebu posílit evropský vyšetřovací příkaz s cílem zlepšit přeshraniční shromažďování důkazů v trestních věcech.

4.2 Posílení kapacit donucovacích a soudních orgánů

⁴⁰ Rámcové rozhodnutí Rady 2004/757/SVV ze dne 25. října 2004, kterým se stanoví minimální ustanovení týkající se znaků skutkových podstat trestných činů a sankcí v oblasti nedovoleného obchodu s drogami (Úř. věst. L 335, 11.11.2004, s. 8).

Vyšetřování operací organizované trestné činnosti a obchodu s drogami je v současném prostředí trestné činnosti náročné. Účinné rozbití těchto sítí vyžaduje koordinované úsilí donucovacích a soudních orgánů, které bude podporováno intenzivní přeshraniční spoluprací a výměnou informací. Vzhledem k tomu, že zločinecké sítě jsou stále sofistikovanější, musí se reakce donucovacích a soudních orgánů přizpůsobit, a to pomocí nových technologií a umělé inteligence. Členské státy by měly upřednostnit posílení schopností těchto orgánů účinně odhalovat, vyšetřovat a stíhat obchod s drogami, a to za použití lepších právních a operativních nástrojů.

Posílená evropská multidisciplinární platforma pro boj proti hrozbám vyplývajícím z trestné činnosti (EMPACT) posílí operativní přeshraniční spolupráci. Nový cyklus EMPACT určil klíčové priority pro boj proti obchodu s drogami a pro identifikaci a narušení činnosti nejnebezpečnějších zločineckých sítí⁴¹.

Agentury a subjekty EU budou podporovat vnitrostátní orgány v boji proti obchodu s drogami. Činnosti Europolu v oblasti obchodu s drogami poskytují rámec pro operativní spolupráci. Jeho mandát bude posílen, jak bylo oznámeno ve Strategii vnitřní bezpečnosti ProtectEU, a bude nabízet posílenou podporu členským státům v boji proti obchodu s drogami. Eurojust podporuje vnitrostátní soudní orgány při účinném stíhání sítí obchodníků s drogami. Posílený mandát Eurojustu poslouží také v boji proti obchodu s drogami, protože zvýší jeho schopnost podporovat vyšetřování a stíhání trestných činů souvisejících s drogami. Nový Celní úřad EU a celní datové centrum EU umožní celním orgánům lépe provádět analýzu rizik na úrovni EU a dále zlepšit spolupráci mezi celními orgány a dalšími donucovacími orgány.

Aktualizovaný mandát agentury EUDA zvyšuje její schopnost monitorovat vývoj na trhu s drogami a poskytovat reakce na jeho potírání založené na důkazech. Agentura EU pro vzdělávání a výcvik v oblasti prosazování práva, CEPOL, posílí svou podporu členským státům prostřednictvím budování kapacit a odborné přípravy. Plánované posílení Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž (Frontex) jí poskytne pokročilé technologie pro dohled a nástroje pro informovanost o situaci. Tím se posílí schopnost agentury Frontex odhalovat přeshraniční trestnou činnost na vnějších hranicích, včetně obchodu s drogami, předcházet jí a bojovat proti ní. Měly by být rozvíjeny další synergie s programem pro bezpečnou konektivitu a Kosmickým programem EU s cílem posílit schopnosti agentury Frontex v oblasti zabezpečené komunikace, odolné navigace a určování polohy a času a pozorování Země.

4.3 Sledování toku peněz za účelem boje proti zločineckým organizacím

Sledování toku peněz má zásadní význam pro boj proti organizované trestné činnosti a sítím obchodníků s drogami. V roce 2024 EU posílila právní rámec v oblasti boje proti praní peněz⁴², jakož i v oblasti vymáhání a konfiskace majetku, čímž zdůraznila význam finančního vyšetřování pro narušování zločineckých organizací. Členské státy by měly do vnitrostátních právních předpisů neprodleně začlenit zpřísněná pravidla pro **vymáhání a konfiskaci majetku**⁴³ a plně je využívat.

⁴¹ Závěry Rady z června 2025 o posílení platformy EMPACT a o prioritách EU pro boj proti trestné činnosti pro příští cyklus EMPACT 2026–2029, 9397/25.

⁴² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1624 ze dne 31. května 2024 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu (Úř. věst. L, 2024/1624, 19.6.2024).

⁴³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1260 ze dne 24. dubna 2024 o vymáhání a konfiskaci majetku (Úř. věst. L 2024/1260, 2.5.2024).

V zájmu ochrany místních komunit a legálních podniků by EU a členské státy měly zintenzivnit úsilí o odhalování a prevenci **pronikání trestné činnosti do legálních podniků**, přičemž by měly uplatňovat správní přístup⁴⁴. Aby bylo možné vysledovat a zabavovat majetek pocházející z trestné činnosti, musí EU prozkoumat inovativní postupy pro odhalování praní peněz a sledování zisků z organizované trestné činnosti. Jak je zdůrazněno ve Strategii vnitřní bezpečnosti ProtectEU, Komise zkoumá možnost vytvoření nového celounijního systému pro sledování financování terorismu. V reakci na hrozbu organizované trestné činnosti rozšíří hodnocení i na zisky z organizované trestné činnosti.

Kromě toho bude úsilí směřovat ke zlepšení využívání technologií, jako jsou pokročilá analytika a umělá inteligence, ke sledování transakcí s kryptoaktivy se zaměřením na finanční operace zločineckých organizací, zejména v situacích typu zločin jako služba.

Korupce podporuje všechny fáze obchodu s drogami, podkopává legální ekonomiku a často jde ruku v ruce se zastrašováním. Klíčovou prioritou pro potírání organizované trestné činnosti a obchodu s drogami zůstává boj proti korupci. Prostřednictvím připravované Protikorupční strategie EU Komise posílí opatření zaměřená na řešení hrozby korupce a jejího využívání ze strany organizované trestné činnosti. Kromě toho bude Komise spolupracovat se spolunormotvůrci, aby umožnila rychlé přijetí směrnice o boji proti korupci⁴⁵.

4.4 Řešení problematiky obchodu s drogami ve vězeňských zařízeních

Obchod s drogami nekončí uvězněním. Zločinecké sítě využívají komunikační kanály a návštěvníky k pašování drog do věznic a ke koordinaci operací souvisejících s drogami mimo ně. Vězeňský personál může čelit zastrašováním, pokusům o podplácení nebo přímým výhrůžkám. EU musí před touto hrozbou chránit veřejnou bezpečnost a integritu justičních systémů. EU by měla spolu s členskými státy prosazovat řešení založená na důkazech a sdílet osvědčené postupy pro **potírání trestné činnosti ve vězeňských systémech**.

Strategická priorita č. 5: Narušovat trasy obchodu s drogami

EU je odhodlána narušit sítě obchodníků s drogami tím, že se zaměří na námořní, pozemní i letecké trasy obchodu. V boji proti obchodu s drogami v prostředí internetu bude vyvinuto soustředěné úsilí s cílem narušit tyto nezákonné operace a výrazně ztížit činnost zapojených zločineckých sítí.

5.1 Identifikace a narušení obchodu s drogami po námořních trasách

Zločinecké sítě pašují drogy do evropských námořních přístavů ve velkém měřítku. Námořní trasy obchodu s drogami jsou velmi diverzifikované, a to i prostřednictvím nejvzdálenějších regionů EU, a zprávy ukazují změnu ve způsobu činnosti, přičemž zásilky drog připlouvají do většího počtu menších evropských přístavů. K utajení těchto zásilek používají zločinci nové metody, které jsou pro donucovací orgány a námořní orgány často neodhalitelné. Europol **posílí strategickou analýzu obchodu s drogami přes moře** s cílem určit operativní potřeby pro narušení nových metod přepravy a ukrývání drog.

⁴⁴ Závěry Rady z června 2016 o správním přístupu k prevenci závažné a organizované trestné činnosti a boji proti ní, 9935/2016.

⁴⁵ Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o boji proti korupci, kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2003/568/SVV a Úmluva o boji proti korupci úředníků Evropských společenství nebo členských států Evropské unie a kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371 (COM(2023) 234 final).

Centrum pro námořní analýzu a operace (MAOC-N) by mělo dále zintenzivnit svou činnost, zejména sledování plavidel přepravujících nelegální drogy na volném moři.

Jako hlavní rámec EU pro spolupráci veřejného a soukromého sektoru v boji proti obchodu s drogami bude Komise pro sdílení osvědčených postupů využívat rozšířenou **Evropskou alianci přístavů**, čímž zlepší odolnost přístavů v celé EU. Přípravovaná Strategie EU pro přístavy bude klást důraz na bezpečnost a bude vycházet ze strategického dialogu se státními úředníky, přístavními orgány, soukromým sektorem a dalšími klíčovými zúčastněnými stranami. Cílem je zvýšit bezpečnost a připravenost přístavů EU.

5.2 Řešení problematiky obchodu s drogami prostřednictvím pozemních, poštovních a balíkových služeb a letectví

Zvýšená výroba syntetických drog v kombinaci s rychlým rozvojem elektronického obchodu nabízí široké možnosti, jak pašovat nelegální drogy prostřednictvím poštovních a balíkových služeb. Obchod s menším množstvím prostřednictvím poštovních a balíkových služeb, který je obtížnější odhalit, kumulativně podporuje rozsáhlé obchodní operace. V zájmu lepšího odhalování toků nelegálních drog bude EU podporovat spolupráci veřejného a soukromého sektoru mezi **poštovním odvětvím a odvětvím dodávání balíků, celními orgány a donucovacími orgány**. Akční plán proti obchodu s drogami obsahuje konkrétní kroky, jak tuto spolupráci posunout vpřed.

Zásilky s vysokou hodnotou a malým objemem obsahující prekursory na zakázku⁴⁶ nebo prekursory drog jsou stále častěji pašovány leteckou cestou. Zločinecké sítě využívají komerční leteckou dopravu prostřednictvím lidských kurýrů a k neodhalenému pašování drog také stále častěji využívají soukromá letadla, malá letadla a letadla na nepravidelných linkách. EU bude pracovat na **posílení monitorování a bezpečnostních kontrol všeobecného letectví**, včetně zvýšené výměny informací mezi příslušnými orgány civilního letectví a donucovacími orgány, včetně celních orgánů.

5.3 Lepší sledování a zachycování drog distribuovaných na internetu

Zločinci k propagaci, prodeji a distribuci nelegálních drog využívají otevřený i temný web. Donucovací orgány potřebují rozšířené možnosti a operativní podporu, aby mohly účinně odhalovat a vyšetřovat tyto online činnosti, včetně činností na temném webu a v sociálních médiích. V zájmu zvýšení bezpečnosti, ochrany nezletilých a boje proti šíření nezákonného obsahu online musí poskytovatelé online služeb a orgány plně dodržovat **nařízení o digitálních službách**. Komise bude i nadále sledovat a prosazovat dodržování požadavků náležité péče u velmi velkých online platform a vyhledávačů podle nařízení o digitálních službách. **Internetové fórum EU** bude navíc využívat dobrovolnou spolupráci s online platformami k řešení problémů a sdílení osvědčených postupů pro narušování prodeje drog online a předcházení náboru nezletilých osob zločineckými sítěmi, přičemž bude vycházet z opatření obsažených v pokynech Komise k opatřením pro zajištění vysoké míry soukromí, bezpečnosti a ochrany nezletilých osob na internetu v souladu s čl. 28 odst. 4 nařízení (EU) 2022/2065⁴⁷. V rámci internetového fóra EU tato aktivita

⁴⁶ Chemická látka blízkce příbuzná prekursoru drogy, který nemá žádné známé legitimní použití kromě výzkumu a inovací.

⁴⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2065 ze dne 19. října 2022 o jednotném trhu digitálních služeb a o změně směrnice 2000/31/ES (nařízení o digitálních službách) (Úř. věst. L 277, 27.10.2022, s. 1).

posílí úlohu platform sociálních médií v prevenci užívání drog, se zvláštním zaměřením na oslovení mladých lidí, a to ve spolupráci s agenturou EUDA⁴⁸.

Strategická priorita č. 6: Bojovat proti výrobě syntetických drog a prekursorů

V rámci řešení problému, který představuje zvýšená výroba syntetických drog, jejich dovoz a obchod s nimi, EU zvýší operativní úsilí o odhalování a bezpečnou likvidaci tajných laboratoří a zastavení přílivu prekursorů drog.

6.1 Posílení operativních kapacit pro odhalování a likvidaci tajných laboratoří

Významnou výzvou zůstává odhalování a likvidace tajných laboratoří vyrábějících a vyvážejících syntetické drogy a nové psychoaktivní látky. Tyto látky jsou důležitou prioritou platformy EMPACT, v jejímž rámci policie a celní orgány spolupracují na dosažení výsledků. S podporou platformy EMPACT přispěje agentura EUDA k lepšímu pochopení nedovolené výroby drog na území EU tím, že ve spolupráci s dotčenými členskými státy vytvoří **evropskou databázi případů nedovolené výroby drog**.

Likvidace laboratoří na výrobu drog je složitá a vedle environmentálních rizik představuje i vážná zdravotní rizika pro veřejnost a donucovací orgány. Komise a členské státy v této souvislosti poskytnou pokyny a protokoly, které pomohou donucovacím orgánům odhalovat a likvidovat tajné **laboratoře na výrobu syntetických drog** pomocí pokročilých detekčních technologií a specializovaných vzdělávacích programů. Cílem tohoto přístupu je snížit rizika pro donucovací orgány a škody na životním prostředí. Europol a CEPOL navíc vytvoří pokyny pro bezpečnou přepravu a likvidaci zabavených chemických látek a vybavení, uvedou osvědčené postupy pro bezpečnou likvidaci laboratoří a posílí školení a kapacity v této oblasti.

6.2 Boj proti zneužívání prekursorů drog a prekursorů na zakázku a obchodu s nimi

Prekursory drog jsou často zneužívány k výrobě syntetických drog a nových psychoaktivních látek, což představuje významnou hrozbu pro veřejnou bezpečnost. Revize právních předpisů týkajících se prekursorů, kterou provedla Komise, je zásadní pro zlepšení monitorování a kontroly prekursorů drog a prekursorů na zakázku⁴⁹. Cílem tohoto návrhu je umožnit donucovacím orgánům a hospodářským subjektům účinněji identifikovat podezřelé transakce, a tím posílit spolupráci a ostražitost při předcházení výrobě nedovolených drog. S cílem napomoci provádění bude agentura EUDA sledovat vývoj v oblasti zneužívání prekursorů drog a obchodu s nimi. Přispěje rovněž k provádění právních předpisů EU o prekursorech drog vytvořením úložiště informací o prekursorech drog, které bude obsahovat informace o prekursorech usnadňující sdílení informací za účelem jejich identifikace. Současně by EU měla zintenzivnit spolupráci s mezinárodními partnery při monitorování a následném narušování nezákonné výroby prekursorů drog, včetně prekursorů na zakázku, a jejich zneužívání a obchodu s nimi. S cílem usnadnit forenzní vyšetřování na vnitrostátní úrovni posílí EU svou podporu při odhalování prekursorů používaných v zařízeních na výrobu drog.

⁴⁸ V návaznosti na opatření obsažená v pokynech Komise k opatřením pro zajištění vysoké míry soukromí, bezpečnosti a ochrany nezletilých osob na internetu v souladu s čl. 28 odst. 4 nařízení (EU) 2022/2065.

⁴⁹ COM(2025) 747 final.

Klíčové priority

Komise:

- v úzké spolupráci s členskými státy a příslušnými agenturami EU provede zvláštní akční plán EU proti obchodu s drogami,
- v roce 2026 vyhodnotí stávající rámcové rozhodnutí o obchodu s drogami,
- vypracuje Strategii EU pro přístavy se silným důrazem na bezpečnost přístavů,
- bude spolupracovat se spolunormotvůrci na rychlém přijetí nových pravidel týkajících se prekursorů,
- posoudí možnost vytvoření nového celounijního systému pro sledování financování souvisejícího s organizovanou trestnou činností i terorismem.

Agentura EUDA s podporou platformy EMPACT:

- vytvoří evropskou databázi případů nedovolené výroby drog.

Členské státy se vyzývají, aby:

- posílily schopnosti vnitrostátních orgánů odhalovat, vyšetřovat a stíhat obchod s drogami,
- do vnitrostátních právních předpisů začlenily a prováděly zpřísněná pravidla pro vymáhání a konfiskaci majetku,
- odhalovaly pronikání trestné činnosti do legálních podniků a předcházely mu prostřednictvím správního přístupu.

IV. ŘEŠENÍ RIZIK A NEPŘÍZNIVÝCH DŮSLEDKŮ

Potenciální dopad nelegálních látek na osoby užívající drogy, veřejná prostranství a společnost je stále větším problémem. Vzestup nových potentních psychoaktivních látek zvyšuje riziko úmrtí v důsledku předávkování, zatímco obchod s drogami přináší do místních komunit násilí a poškozuje životní prostředí. V zájmu řešení těchto problémů se EU musí zaměřit na výrazné snížení rizik a nepříznivých důsledků souvisejících s drogami a zároveň na zvýšení připravenosti.

Strategická priorita č. 7: Snižovat individuální nepříznivé důsledky související s drogami

V rámci kontinuální péče zahrnující prevenci a léčbu zvýší EU a členské státy dostupnost účinných intervencí zaměřených na snižování nepříznivých důsledků a rizik s cílem chránit osoby užívající drogy před újmou.

7.1 Zvýšení dostupnosti a rozsahu intervencí založených na důkazech a zaměřených na snižování nepříznivých důsledků a rizik

Vzhledem k tomu, že nové drogy přinášejí nová rizika, musí členské státy rozšířit a přizpůsobit intervence v oblasti snižování nepříznivých důsledků. Zásadní význam má úzká spolupráce mezi zdravotnickými a sociálními pracovníky, občanskou společností a skupinami osob, jež mají osobní

zkušenosti s drogami. Intervence by měly být integrovány s dalšími aktivitami na podporu zdraví s cílem oslovit vysoce rizikové skupiny obyvatel, například prostřednictvím místností pro bezpečnou aplikaci drog pod dohledem, zařízení pro kontrolu drog nebo mobilních jednotek, které poskytují zdravotní a sociální podporu. Opatření na snižování rizik a nepříznivých důsledků, včetně akcí podporovaných z fondů politiky soudržnosti, musí být zakotvena v regionálních a místních politikách a realitě, přičemž aktéři by měli spolupracovat na podpoře zdraví, bezpečnosti a ochrany v komunitě.

Intervence zaměřené na snižování nepříznivých důsledků, jejichž cílem je předcházet rizikům předávkování, infekčních onemocnění a život ohrožujících infekcí nebo je snižovat, vyžadují zvláštní pozornost. Členské státy se vyzývají, aby přijaly opatření k prevenci nebo snížení rizika **předávkování drogami a úmrtí**, zejména v souvislosti s opioidy, a to zvýšením dostupnosti vědecky podložených intervencí, jako je léčba opioidními agonisty a naloxonem, včetně naloxonových programů. Inovativní strategie jsou také nezbytné pro řešení rizik spojených s novými drogami, jako jsou syntetické kanabinoidy, a novými způsoby užívání, jako je vapování.

Další úsilí by se mělo zaměřit na prevenci, léčbu a omezování **infekcí přenosných krví**, které jsou spojeny s drogami, zejména HIV a hepatitidy C, jakož i nemocí, jimž lze předcházet očkováním, jako je hepatitida A a B. Injekční uživatelé drog by měli mít přístup k život zachraňujícím zásahům vycházejícím z pokynů agentury EUDA a střediska ECDC k prevenci a kontrole infekčních nemocí⁵⁰. Zásadní význam mají široce dostupné programy výměny jehel a injekčních stříkaček a dobrovolné testování a léčba HIV a hepatitidy C. Komise bude spolupracovat s Fórem občanské společnosti pro otázky drog na **určení systémových překážek, které ovlivňují zranitelné skupiny obyvatel**, včetně osob užívajících drogy.

Členské státy by také měly zvážit vývoj a provádění zvláštních **intervencí zaměřených na snižování nepříznivých důsledků** pro konkrétní ohrožené skupiny. Patří mezi ně lidé s duševními poruchami, lidé ve výkonu trestu odnětí svobody, LGBTIQ+ osoby, migranti a také mladí lidé v rekreačních zařízeních a prostředích, jako jsou noční kluby nebo festivaly.

7.2 Šíření důkazů o účinných intervencích zaměřených na snižování nepříznivých důsledků

Přestože existují různá opatření na snižování rizik a nepříznivých důsledků, která jsou určena vysoce rizikovým skupinám, měla by být k dispozici další inovativní opatření odrážející vývoj drog a jejich užívání. Agentura EUDA přezkoumá účinnost nových intervencí a bude sdílet osvědčené postupy prostřednictvím databáze snižování nepříznivých důsledků. Tyto snahy zajistí širokou dostupnost informací na **podporu vývoje norem kvality** v oblasti snižování nepříznivých důsledků.

Na základě úspěchu Evropských osnov prevence vypracuje agentura EUDA zvláštní vzdělávací program, který zlepší provádění opatření založených na důkazech ke snížení nepříznivých důsledků. Členským státům při budování kapacity pro snižování nepříznivých důsledků v celé Evropě pomohou **evropské osnovy týkající se snižování nepříznivých důsledků**.

⁵⁰ Evropské středisko pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC) a Evropské monitorovací centrum pro drogy a drogovou závislost (EMCDDA) (2023), Prevention and control of infectious diseases among people who inject drugs (Prevence a kontrola infekčních nemocí u injekčních uživatelů drog).

Strategická priorita č. 8: Zmírňovat společenské dopady a dopady na životní prostředí

EU zvýší úsilí v oblasti předcházení trestné činnosti s cílem čelit rostoucímu násilí spojenému s nedovoleným obchodem s drogami, přičemž zvláštní pozornost bude věnovat ochraně mladých lidí před nábořem pro trestnou činnost a snižování nepříznivých důsledků, které nelegální drogy působí společnosti, místním komunitám a životnímu prostředí.

8.1 Řešení násilí spojeného s drogami a posílení prevence trestné činnosti

Násilí spojené s drogami je stále složitější a často souvisí s organizovanou trestnou činností vytvářející spirály nepříznivých důsledků, které mají dopad na bezpečnost našich obcí, měst a místních komunit. Děti a mladí lidé jsou obzvláště zranitelní, protože se mohou stát obětmi, pachatelé i rekruty těchto skupin. V rámci boje proti násilí spojenému s drogami se EU snaží narušit zločinecké sítě a podporovat policejní službu veřejnosti, která spojuje bezpečnost komunit s iniciativami v oblasti veřejného zdraví. V rámci **Agendy EU pro města** bude Komise podporovat místní orgány, přičemž podpoří inovativní místní projekty a usnadní výměnu osvědčených postupů. Cílem této podpory je zvýšit odolnost a soudržnost komunity a řešit tak problémy v oblasti bezpečnosti a sociální integrace, včetně problémů souvisejících s drogami. Kromě toho bude agentura EUDA provádět výzkum a monitorování s cílem lépe porozumět **násilí spojenému s drogami** na různých úrovních.

EU rovněž zintenzivní úsilí o prevenci náboru mladých lidí pro organizovanou trestnou činnost, včetně online opatření a **preventivních opatření založených na důkazech**. Členské státy se vyzývají, aby posilovaly ochranné prostředí pro mladé lidi s využitím osvědčených postupů, které jsou dostupné prostřednictvím znalostního centra Evropské sítě pro předcházení trestné činnosti. Toto úsilí vyžaduje spolupráci mezi donucovacími orgány, sociálními pracovníky, zdravotníky a občanskou společností. Evropská síť pro předcházení trestné činnosti vytvoří na podporu tohoto úsilí **zvláštní soubor nástrojů pro řešení náboru nezletilých osob zločineckými sítěmi**.

Kromě toho EU navrhne **akční plán na ochranu dětí před trestnou činností** ve všech jejích formách, včetně trestné činnosti související s drogami online i offline, jak bylo oznámeno ve Strategii vnitřní bezpečnosti ProtectEU.

8.2 Řešení stigmatizace a diskriminace související s drogami

Evropa musí řešit **stigma** spojené s užíváním drog a souvisejícími poruchami⁵¹, protože negativně ovlivňuje duševní a fyzické zdraví osob. Toto stigma jim může bránit ve schopnosti hledat podporu a začlenit se do společnosti, což může v případě mladých lidí vést k předčasnému ukončení školní docházky. Politiky by měly zahrnovat zkušenosti osob postižených stigmatem spojeným s drogami, zejména prostřednictvím průběžné spolupráce s občanskou společností, včetně osob užívajících drogy a klientů služeb souvisejících s drogami. EU bude zvyšovat informovanost, prosazovat sdílení informací a podporovat vzájemné učení prostřednictvím platformy EU pro politiku v oblasti zdraví, portálu EU pro osvědčené postupy v oblasti veřejného zdraví a výzkumných projektů financovaných programem Horizont Evropa. Investice z ESF+ a EFRR by

⁵¹ Závěry Rady z prosince 2022 o přístupu založeném na lidských právech v politikách v oblasti drog, 15818/22.

navíc měly být v součinnosti s dalšími fondy a programy EU, aby došlo ke komplexní podpoře sociálního začleňování.

8.3 Přístup k drogové problematice zohledňující genderové hledisko

Drogová situace postihuje muže a ženy odlišně, přičemž ženy představují přibližně čtvrtinu osob s vážnými problémy s drogami, ale pouze pětinu osob nastupujících léčbu. Počet úmrtí na předávkování mezi ženami v EU vzrostl od roku 2013 do roku 2023 o 76 %, což naznačuje, že ženy v přístupu ke zdravotním a sociálním službám čelí dalším překážkám.

Členské státy by měly v rámci všech pilířů strategie zavést opatření **zohledňující genderové hledisko**, aby zajistily nediskriminační a bezbariérový přístup ke službám, zejména v oblasti léčby a snižování nepříznivých důsledků. Přizpůsobené služby by měly zahrnovat možnosti pouze pro ženy, péči o děti a specializovanou podporu zohledňující trauma.

Sexuální orientace a genderová identita mohou navíc ovlivnit přístup ke zdravotním službám. LGBTIQ+ osoby často čelí vyššímu riziku problémů v oblasti duševního zdraví a násilí, jak je uvedeno ve strategii Komise pro rovnost LGBTIQ+ osob na období 2026–2030⁵². Pro snížení negativních dopadů na zdraví a zajištění rovného přístupu ke službám má řešení diskriminace a překážek pro LGBTIQ+ osoby zásadní význam.

8.4 Řešení rizik spojených s řízením pod vlivem drog

Odhaduje se, že až čtvrtina úmrtí na silnicích v EU, celkem více než 19 940 v roce 2024, je spojena s alkoholem anebo drogami⁵³. Na podporu přístupu „vize nula“⁵⁴ a cíle nulového počtu úmrtí na silnicích do roku 2050 by EU měla zavést opatření k prevenci řízení pod vlivem drog a nehod způsobených řidiči pod vlivem drog.

Novou směrnicí o řidičských průkazech⁵⁵ se členské státy zavázaly k **politikám nulové tolerance pro řízení pod vlivem drog**. Členské státy se vyzývají, aby do svých vnitrostátních právních předpisů zavedly obecně uplatňované systémy nulové tolerance.

Vzhledem k vysoké incidenci začínajících řidičů, většinou mladých lidí, při dopravních nehodách souvisejících s řízením pod vlivem alkoholu a užíváním drog se členské státy rovněž vyzývají, aby v souladu s touto směrnicí uplatňovaly přísnější pravidla pro začínající řidiče. To by mělo být podpořeno cílenou vnitrostátní **osvětovou činností, která by upozorňovala na nebezpečí řízení pod vlivem drog**, zaměřenou zejména na mladé dospělé. Nová směrnice o zákazu řízení a

⁵² Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů, Unie rovnosti: Strategie pro rovnost LGBTIQ+ osob na období 2026–2030, COM/2025/725 final.

⁵³ Evropská komise, Generální ředitelství pro mobilitu a dopravu, Modijefsky, M., Janse, R., Spit, W. a další, Prevention of driving under the influence of alcohol and drugs: final report (Prevence řízení pod vlivem alkoholu a drog: závěrečná zpráva), Úřad pro publikace Evropské unie, 2022, <https://data.europa.eu/doi/10.2832/284545>.

⁵⁴ Pracovní dokument útvarů Komise, EU Road Safety Policy Framework 2021-2030 - Next steps towards 'Vision Zero' (Rámec politiky EU v oblasti bezpečnosti silničního provozu na období 2021–2030 – Další kroky směrem k „vizi nulových obětí na cestách“), SWD (2019) 283 final.

⁵⁵ Směrnice Evropského parlamentu a rady (EU) 2025/2205 ze dne 22. října 2025 o řidičských průkazech, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1724 a směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2561 a o zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/126/ES a nařízení Komise (EU) č. 383/2012 (Úř. věst., 2025/2205, 5.11.2025).

revidovaná směrnice o přeshraniční výměně informací navíc umožní sdílení informací o dopravních přestupcích souvisejících s drogami mezi členskými státy, čímž se zabrání tomu, aby nebezpečné chování spojené s řízením pod vlivem drog zůstalo bez odezvy.

8.5 Řešení nepříznivých důsledků souvisejících s drogami pro životní prostředí

Pěstování a výroba drog způsobují značné škody na životním prostředí v Evropě i ve světě. V rámci organizované trestné činnosti je vyhazován toxický chemický odpad pocházející z výroby syntetických drog, což představuje vážné riziko pro životní prostředí a místní komunity. Například při výrobě jednoho kilogramu MDMA vznikne přibližně 58 kg toxického odpadu. Produkce konopí odčerpává vodu a energii, ale má také dopad na znečištění vody a ovzduší⁵⁶.

Nelegální laboratoře na výrobu drog musí být likvidovány způsobem, který zajistí bezpečnost pracovníků donucovacích orgánů a zohlední dopady na životní prostředí. EU bude vyvíjet a uplatňovat metody bezpečného **nakládání se zabavenými nelegálními drogami**, prekursory, chemickými látkami, odpady a zařízením a metody jejich bezpečné **přepravy, likvidace a ničení**, které jsou šetrné k životnímu prostředí. V souladu s Paktem EU pro řešení hrozeb spojených s novými syntetickými drogami⁵⁷ agentura CEPOL a EUDA posílí odbornou přípravu pro donucovací orgány o bezpečnostních a zdravotních rizicích spojených s likvidací těchto zařízení. Platforma EMPACT posílí operativní spolupráci s cílem zvýšit kapacitu pro likvidaci laboratoří na výrobu syntetických drog.

Komise pomáhá členským státům při provádění **nové směrnice o trestněprávní ochraně životního prostředí**⁵⁸, která se zabývá trestnými činy, jako jsou znečišťování, protiprávní nakládání s odpady, ničení přírodních stanovišť a nezákonný odběr vody.

Komise vybízí členské státy, aby ve svých vnitrostátních strategiích, které mají vypracovat do 21. května 2027, výslovně propojily trestnou činnost proti životnímu prostředí s dalšími trestnými činnostmi, jako je výroba drog a obchod s nimi. Cílem této integrace je zvýšit účinnost strategií tím, že se budou zabývat vzájemnou provázaností těchto trestných činů.

Při výrobě nelegálních drog organizovaná trestná činnost často používá postupy, které ničí životní prostředí, jako jsou odlesňování nebo intenzivní využívání vody. Zlepšení odhalování těchto postupů je zásadní vzhledem k tomu, jakou roli hrají při zhoršování sucha, ničení přírodních stanovišť a úbytku biologické rozmanitosti.

Klíčové priority

Komise:

- **prostřednictvím Evropské sítě pro předcházení trestné činnosti vypracuje a rozšíří zvláštní soubor nástrojů EU pro řešení náboru nezletilých osob zločineckými sítěmi,**

⁵⁶ Evropské monitorovací centrum pro drogy a drogovou závislost a Europol (2022), *EU Drug Market: Cannabis — In-depth analysis* (Trh s drogami v EU: Konopí – hloubková analýza).

⁵⁷ Závěry Rady z června 2025 o Paktu pro řešení hrozeb spojených s novými syntetickými drogami a novými psychoaktivními látkami v Evropské unii, 10265/25.

⁵⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1203 ze dne 11. dubna 2024 o trestněprávní ochraně životního prostředí a o nahrazení směrnic 2008/99/ES a 2009/123/ES (Úř. věst. L, 2024/1203, 30.4.2024).

- využije posílený rámec EMPACT pro operativní spolupráci při prosazování práva s cílem bojovat proti výrobnám nelegálních drog v rámci provádění akčního plánu proti obchodu s drogami.

Agentura EUDA:

- vypracuje evropské osnovy týkající se snižování nepříznivých důsledků, kterými podpoří budování kapacit pro intervence v oblasti snižování nepříznivých důsledků v celé EU,
- bude úzce spolupracovat s členskými státy na rozvoji a provádění jejich opatření v oblasti předcházení trestné činnosti na podporu místních komunit a mladých lidí.

Členské státy se vyzývají, aby:

- zvýšily dostupnost a rozsah intervencí zaměřených na snižování nepříznivých důsledků a rizik s cílem snížit počet předávkování drogami, úmrtí a infekcí přenosných krví v celé EU,
- přijaly politiku nulové tolerance k řízení pod vlivem drog v souladu se směrnicí o řidičských průkazech a aby plně využívaly dostupné přeshraniční nástroje k prosazování těchto pravidel,
- plně využívaly novou směrnicí o trestněprávní ochraně životního prostředí a reagovaly tak na environmentální problémy vyplývající z výroby drog a obchodu s nimi.

V. BUDOVÁNÍ SILNÝCH PARTNERSTVÍ

Politiky v oblasti drog ve třetích zemích významně ovlivňují situaci v oblasti nelegálních drog v Evropě, protože zločinecké sítě v EU spolupracují s mezinárodními protějšky na rozšiřování nelegálního obchodu. Pro účinnou politiku EU v oblasti drog jsou proto zásadní mezinárodní partnerství. V rámci EU je nutné posílit koordinaci a partnerství s občanskou společností a soukromými subjekty. To podporuje vzájemné učení a usnadňuje společné operativní akce, které podporují komplexní celospolečenský přístup.

Strategická priorita č. 9: Posilovat mezinárodní spolupráci

EU si uvědomuje globální povahu tohoto jevu, a proto posílí spolupráci s klíčovými mezinárodními partnery prostřednictvím účinných dialogů, budování kapacit a posílené operativní spolupráce.

9.1 Cíle EU v oblasti mezinárodní spolupráce

Strategie vnitřní bezpečnosti ProtectEU vyzývá k tomu, aby EU aktivně hájila své bezpečnostní zájmy tím, že bude čelit vnějším hrozbám, narušovat trasy nedovoleného obchodu a chránit strategické koridory. EU je i nadále odhodlána být silným spojencem partnerských zemí a spolupracovat na zlepšení globální bezpečnosti a posílení vzájemné odolnosti, zejména proti hrozbám spojeným s obchodem s drogami.

Vnější vztahy EU v oblasti drog kladou důraz na sdílenou odpovědnost, multilateralismus a přístup zaměřený na rozvoj, který respektuje lidská práva, důstojnost a právní stát. EU je i nadále odhodlána tyto zásady dodržovat a k politice v oblasti drog prosazuje integrovaný, vyvážený a multidisciplinární přístup založený na důkazech. Podporuje úsilí třetích zemí, které je v souladu s mezinárodními úmluvami o kontrole drog a závazky v oblasti lidských práv, jak je uvedeno v závěrech Rady o přístupu založeném na lidských právech v politikách v oblasti drog⁵⁹, v Akčním plánu EU pro lidská práva a demokracii na období 2020–2027⁶⁰ a v příslušných nástrojích OSN pro politiku v oblasti drog. Kromě toho EU zastává rozhodný postoj proti trestu smrti ve všech situacích, čímž potvrzuje svůj závazek dodržovat lidská práva.

EU bude spolupracovat s **partnery procesu rozšíření** na sladění strategií boje proti sítím organizované trestné činnosti, zlepšení informačních systémů o drogách a posílení operativní spolupráce. V rámci této spolupráce bude podporovat rozvoj národních středisek pro sledování drog a systémů včasného varování před novými psychoaktivními látkami v souladu s právními předpisy EU a s podporou agentury EUDA prosazovat integrované a vyvážené politiky v oblasti drog, které jsou založeny na důkazech. K zajištění urychlené integrace kandidátských zemí do bezpečnostní architektury EU by EU měla systematicky zapojovat a podporovat partnery procesu rozšíření a zajistit jim přístup k nástrojům, pokynům a možnostem budování kapacit. Obdobně Komise prozkoumá možnosti spolupráce s kandidátskými zeměmi v oblasti bezpečnosti přístavů, například jejich zapojení jako pozorovatelů do zasedání Evropské aliance přístavů.

Ve spolupráci s **partnery z jižního Středomoří** bude EU podporovat další sledování a vyhodnocování trendů v oblasti drog, spolupráci soudních a donucovacích orgánů a integrovanou správu hranic s cílem účinněji reagovat na přeshraniční obchod s drogami v souladu s pilířem „Bezpečnost, připravenost a řízení migrace“ Paktu pro Středomoří. Zásadní význam má užší operativní spolupráce agentury EUDA, Europolu, agentury CEPOL, Eurojustu a centra MAOC-N s regionálními partnery. Bude posílena operativní spolupráce se severní Afrikou, Blízkým východem a Zálivem, zejména v oblasti výroby drog a obchodu s nimi, se zaměřením na captagon.

EU usiluje o posílení **mezinárodních aliancí proti hrozbám spojeným se syntetickými drogami** prostřednictvím spolupráce s klíčovými třetími zeměmi, jako jsou Spojené státy, Mexiko, Čína a Indie, s cílem zlikvidovat nelegální výrobu drog, zastavit tok prekursorů drog a zvýšit připravenost na výzvy spojené se syntetickými drogami. Spolupráce se zaměří na narušení tras obchodu s drogami, posílení **odolnosti logistických uzlů** po celém světě a boj proti zneužívání velkých námořních přístavů organizovanou trestnou činností, zejména v Latinské Americe, západní Africe a na západním Balkáně.

Omezující opatření jsou důležitým nástrojem ve vnějším souboru nástrojů EU a mohou doplnit vyváženou kombinaci politik s cílem účinně narušovat a omezovat nadnárodní organizovanou trestnou činnost. Komise v současné době zkoumá možnosti **režimu horizontálních sankcí** zaměřených na jednotlivce a organizované zločinecké skupiny, které jsou zapojeny do převaděčství migrantů a obchodování s lidmi. Vzhledem k tomu, že obchod s drogami často živí nadnárodní organizované zločinecké skupiny a že se v rámci všech souvisejících činností spoléhá

⁵⁹ Závěry Rady z prosince 2022 o přístupu založeném na lidských právech v politikách v oblasti drog, 15181/22.

⁶⁰ Závěry Rady ze dne 27. května 2024 o sladění Akčního plánu EU pro lidská práva a demokracii na období 2020–2024 s víceletým finančním rámcem na období 2021–2027, 9508/24.

na tytéž subjekty zabývající se praním peněz, obchodníky s kryptoměnami a další poskytovatele služeb, lze zvážit rozšíření působnosti takového režimu, a to na základě jednání s členskými státy. Delegace EU ve všech příslušných zemích a subregionech určí mezi svými pracovníky osoby, které budou působit jako kontaktní místa pro boj proti organizované trestné činnosti, přičemž členské státy mohou za tímto účelem vyslat styčné důstojníky.

Do cílených operativních reakcí budou zapojeny celní orgány, donucovací orgány a příslušné orgány v klíčových třetích zemích, včetně iniciativ, jako jsou vyšetřovací jednotky a střediska pro syntézu zpravodajských informací. EU bude rovněž budovat **silnější partnerství** v oblasti spravedlnosti a bezpečnosti s klíčovými třetími zeměmi a regiony a posílí spolupráci v oblasti vzájemné právní pomoci, vydávání a vymáhání a konfiskace majetku, zejména se zeměmi Latinské Ameriky, Karibiku a Středomoří.

Kromě toho bude Komise spolupracovat s členskými státy a partnerskými zeměmi na posílení úsilí v oblasti boje proti obchodu s drogami, čímž podpoří nově zahájenou **Evropskou koalici proti drogám** a zvýší účinnost společných cílů a strategií.

9.2 Posílení dialogů se třetími zeměmi a regiony

Zapojení do dialogů se třetími zeměmi je klíčové pro prosazování integrovaného a vyváženého přístupu k politice v oblasti drog. EU bude pokračovat ve specializovaných dialozích o drogách s partnery ze západního Balkánu, Východního partnerství, Latinské Ameriky a Karibiku a Střední Asie a na bilaterální úrovni s USA, Čínou a Kolumbií. Cílem těchto dialogů je posílit strategickou a operativní spolupráci a podpořit účinné reakce. Měly by být zahájeny nové dialogy s dalšími prioritními zeměmi nebo regiony, kterých se problematika drog silně dotýká. Dialogy o bezpečnosti se mohou zabývat otázkami politiky v oblasti drog, zejména obchodováním, a tematické výměny a setkání odborníků pak usnadní sdílení informací a koordinaci činností, například s Indií, s cílem zabránit zneužívání prekursorů drog a obchodu s nimi.

EU k podpoře tohoto úsilí využije diplomatické, politické a finanční nástroje v rámci své zahraniční politiky. Celá řada nástrojů EU, včetně nástroje NDICI a misí společné bezpečnostní a obranné politiky, může být využita k posílení kapacit pro prosazování práva ve třetích zemích a k podpoře přístupu mezirezortní spolupráce k politice v oblasti drog.

9.3 Operativní spolupráce

Vzhledem k tomu, že se síť obchodníků s drogami po celém světě propojují, EU **posílí svou operativní reakci** prostřednictvím partnerství s kandidátskými a klíčovými třetími zeměmi a regiony. V tomto úsilí hrají klíčovou roli agentury v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí. Úloha Europolu při posilování strategických a operativních kapacit v klíčových třetích zemích je zásadní pro rozbití nadnárodních zločineckých sítí. Europol proto rozšiřuje vnější partnerství s cílem usnadnit strategickou a operativní výměnu informací, přičemž zajistí koordinaci vyšetřování napříč jurisdikcemi. Úloha Eurojustu v rámci robustního dokazování při stíhání zločineckých organizací a usnadňování trestního stíhání je zásadní pro účinný právní postup proti nadnárodní trestné činnosti.

Agentura EUDA se v návaznosti na svůj nový mandát zavázala zlepšit mezinárodní spolupráci a monitorovat situaci v oblasti drog ve třetích zemích a podporovat rozvoj integrovaných a

vyvážených politik v oblasti drog, které jsou založeny na důkazech. Komise bude v rámci Strategie vnitřní bezpečnosti ProtectEU usilovat o uzavření dalších dohod mezi EU a třetími zeměmi o spolupráci s Europolem a Eurojustem, zejména o rozšíření úsilí na více zemí Latinské Ameriky a o začlenění více třetích zemí do rámce EMPACT.

EU bude pokračovat v iniciativách **technické pomoci a budování kapacit** a v programech spolupráce, aby pomohla třetím zemím řešit problémy s drogami způsobem, který je v souladu se závazky v oblasti lidských práv, a řešit problémy v oblasti veřejného zdraví, rozvoje, bezpečnosti a ochrany. EU a její členské státy kladou důraz na **politiku v oblasti drog zaměřenou na rozvoj a na alternativní a udržitelná rozvojová opatření**⁶¹, která nabízejí cestu ke snížení nabídky drog, ochraně životního prostředí a podpoře socioekonomického rozvoje postižených regionů.

9.4 Opětovné potvrzení vedoucí úlohy EU při utváření mezinárodní agendy politiky v oblasti drog

EU je i nadále odhodlána prosazovat mnohostranný systém založený na mezinárodním právu a zásadách Charty OSN⁶². **Bude i nadále hrát vedoucí úlohu v procesech rozvoje politiky OSN v oblasti drog** a aktivně se účastnit práce Komise pro narkotika a dalších orgánů OSN zaměřených na zdraví, lidská práva a rozvoj. Tento přístup se vztahuje i na zapojení do mnohostranných systémů, jako je Rada Evropy.

EU bude nadále posilovat strategickou spolupráci s mezinárodními organizacemi, zejména s Úřadem OSN pro drogy a kriminalitu (UNODC), který je vedoucím orgánem v rámci systému OSN pro řešení celosvětové drogové problematiky, Mezinárodním úřadem pro kontrolu omamných látek, jakož i se Světovou zdravotnickou organizací a Světovou celní organizací. EU bude rovněž podporovat koordinaci mezi příslušnými orgány OSN s cílem komplexně a důsledně řešit situaci v oblasti drog.

Strategická priorita č. 10: Posilovat koordinaci a strategická partnerství EU

EU uznává průřezovou povahu politiky v oblasti drog a zavazuje se, že bude tyto politiky, včetně této strategie, provádět prostřednictvím jednotného celospolečenského přístupu. To vyžaduje úzkou koordinaci mezi orgány, institucemi a jinými subjekty EU a členskými státy a zároveň aktivní zapojení občanské společnosti a subjektů soukromého sektoru. Cílem tohoto společného úsilí je posílit kolektivní akce, maximalizovat dopad a zajistit inkluzivní přístup k problémům souvisejícím s drogami.

10.1 Posílení koordinace mezi orgány, institucemi a jinými subjekty EU a členskými státy

Orgány, instituce a příslušné subjekty EU musí **koordinovat své činnosti** související s nelegálními drogami a zajistit doplňkovost v rámci svých mandátů. Členské státy se vyzývají, aby svá opatření sladily s touto strategií a přidělily jí cílené zdroje. Vzhledem k místním a regionálním rozdílům v

⁶¹ Závěry Rady z listopadu 2018 o alternativním rozvoji: „Na cestě k novému chápání alternativního rozvoje a souvisejících intervencí v rámci protidrogové politiky zaměřených na rozvoj – příspěvek k provádění výsledného dokumentu zvláštního zasedání Valného shromáždění OSN z roku 2016 a cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje“, 14338/18.

⁶² Závěry Rady z června 2025 o prioritách EU v rámci OSN v průběhu 80. zasedání Valného shromáždění OSN, září 2025 – září 2026, dokument 10491/25.

drogové situaci by členské státy měly do provádění strategie zapojit **regionální a místní orgány**. Tyto orgány hrají zásadní úlohu, protože přizpůsobují intervence potřebám komunity a podporují spolupráci mezi zúčastněnými stranami, jako jsou zdravotnické služby, donucovací orgány a komunitní organizace, a to s cílem posílit úsilí v oblasti prevence, léčby a snižování nepříznivých důsledků. Na úrovni EU hrají důležitou roli v oblasti drogové problematiky Výbor regionů a Hospodářský a sociální výbor.

Koordinace mezi jednotlivými odvětvími, zejména zdravotnictvím, bezpečností a soudnictvím, je zásadní jak na úrovni EU, tak na vnitrostátní úrovni. Integrované přístupy na místní úrovni, které zahrnují donucovací orgány, soudnictví, sociální a zdravotnické služby, agentury pro léčivé přípravky a orgány v odvětvích, jako jsou civilní letectví a námořní doprava, mohou zlepšit výsledky v oblasti zdraví a bezpečnosti. Tato spolupráce napříč různými odvětvími je klíčová pro vypracování komplexních řešení problémů souvisejících s drogami.

Úspěšné provádění této strategie závisí na účinném řízení a koordinaci. Proto se při přezkumu strategie a vytyčování budoucích směrů vyzývá Rada EU, aby s podporou Komise vypracovala **prováděcí rámec**. Tento rámec by měl jasně určit zúčastněné strany zapojené do provádění různých priorit a podporovat součinnost a soudržnost politik v oblasti drog na úrovni EU a na vnitrostátní a místní úrovni. Dále by měl prozkoumat způsoby, jak zajistit, aby si každý členský stát udržoval vnitrostátní přehled o otázkách souvisejících s drogami prostřednictvím přístupu mezirezortní spolupráce. Tím se zlepší koordinace a maximalizuje dopad politiky na úrovni EU a na vnitrostátní a místní úrovni.

Komise a Rada EU by měly provádění strategie pravidelně přezkoumávat a udržovat výměnu informací s členskými státy. Při monitorování provádění strategie budou pomáhat agentury EU, jako jsou EUDA a Europol. Účinné monitorování opatření v oblasti drog vyžaduje sběr údajů a ukazatelů dopadu, přičemž agentura EUDA rozšíří svůj soubor nástrojů pro hodnocení politiky, aby bylo možné přesně sledovat pokrok a výsledky a usnadnit včasné změny strategie v zájmu dosažení maximální účinnosti.

10.2 Posílení smysluplné spolupráce s občanskou společností

Účinná politická opatření vyžadují zapojení osob, jichž se problémy související s drogami přímo dotýkají, a využití jejich zkušeností jako podkladu pro podložená a praktická řešení. Občanská společnost má zásadní význam pro rozvoj politik v oblasti drog na vnitrostátní úrovni, úrovni EU i na mezinárodní úrovni. Na úrovni EU zůstane nedílnou součástí provádění strategie Fórum občanské společnosti pro otázky drog. Agentura EUDA navíc v rámci svého nového mandátu posílí pravidelnou spolupráci s občanskou společností.

Na vnitrostátní úrovni by se při tvorbě a provádění politik a opatření měly využívat přímé znalosti občanské společnosti o vznikajících trendech a účinných reakcích. Pro podporu komplexního a inkluzivního rozvoje politiky je zásadní zajistit odpovídající přidělování zdrojů pro všechny protidrogové služby a podporovat zapojení občanské společnosti na všech úrovních.

10.3 Rozšíření partnerství veřejného a soukromého sektoru týkajících se politiky v oblasti drog

Nelegální drogy ovlivňují všechny aspekty společnosti, včetně pracoviště, a organizovaná trestná činnost často proniká do legální ekonomiky, aby podpořila obchod s drogami. Členské státy se vyzývají, aby spolupracovaly se soukromým sektorem na snižování nabídky drog a poptávky po nich a na řešení nepříznivých důsledků souvisejících s drogami. Komise naváže na úspěch *Evropské aliance přístavů* a vytvoří **užší vztahy se soukromými hospodářskými subjekty**.

Rozvoj partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem má zásadní význam pro boj proti obchodu s drogami, pronikání trestné činnosti a zneužívání prekursorů, zejména v odvětvích, jako jsou poštovní služby. Tato partnerství by měla být posílena také v oblasti zdravotnictví a sociální reintegrace, a to podporou spolupráce se soukromými subjekty, které mohou inovovat řešení v oblasti zdravotnictví. Cílem tohoto komplexního přístupu je integrovat úsilí napříč odvětvími a účinně řešit problémy související s drogami.

Klíčové priority

Komise ve spolupráci s Radou EU a členskými státy:

- **posílí mezinárodní dialog o drogách se třetími zeměmi a regiony, včetně úsilí o posílení a rozšíření mezinárodních aliancí proti syntetickým drogám,**
- **bude i nadále vést účast EU v procesech politiky OSN v oblasti drog a prosazovat lidská práva a vyvážený přístup k politice v oblasti drog.**

Komise s podporou agentur EU:

- **posílí operativní spolupráci v oblasti boje proti obchodu s drogami s kandidátskými zeměmi a klíčovými třetími zeměmi a regiony,**
- **spojí úsilí s členskými státy s cílem podporovat Evropskou koalici proti drogám.**

Komise a členské státy by měly:

- **zintenzivnit spolupráci s Fórem občanské společnosti pro otázky drog,**
- **podporovat partnerství veřejného a soukromého sektoru týkající se politiky v oblasti drog.**

Závěr

V dnešní nepředvídatelné drogové situaci musí EU aktivně předvídat hrozby, předcházet nepříznivým důsledkům a jednat rozhodně, aby ochránila zdraví a bezpečnost.

Organizovaná trestná činnost a obchod s drogami narušují celosvětovou bezpečnost, podporují násilí, korupci a nestabilitu v komunitách, přičemž nové potentní syntetické drogy představují velké zdravotní výzvy. Zásadní je důkladná a integrovaná reakce s důrazem na připravenost a prevenci.

Zásadní význam má také posílení struktur veřejného zdraví zaměřených na prevenci, léčbu, sociální reintegraci a snižování nepříznivých důsledků v rámci kontinuální péče. Stejně důležité je posílit prosazování práva a zároveň podporovat partnerství, která upřednostňují dobré životní podmínky lidí. Poskytování udržitelných řešení je zásadní pro ochranu naší sociální struktury a pomáhá stanovit celosvětové normy pro naše partnery.

Strategie Komise poskytuje komplexní rámec pro soudržné řešení problémů spojených s nelegálními drogami a vede zúčastněné strany k ochraně občanů a komunit před organizovanou drogovou trestnou činností a jejími nepříznivými důsledky. Integrovaný a celospolečenský přístup této strategie propojuje zdravotní a bezpečnostní politiky, čímž posiluje zdravotní přínosy a bezpečnostní opatření. Komise se těší na diskusi o této důležité problematice s Evropským parlamentem a Radou.

Sladění úsilí v oblasti bezpečnosti a zdraví je nezbytné pro komplexní reakci, která zajistí bezpečnější a zdravější budoucnost pro všechny.